

		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
		Медицински факултет Фоча					
		Здравствена њега					
		I циклус студија		III година студија			
Пун назив предмета		ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА ИНТЕРНИСТИЧКИХ БОЛЕСНИКА СА ИНТЕРНОМ МЕДИЦИНОМ					
Катедра		Катедра за интерну медицину - Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS	
ЗН-05-1-028-5		обавезан		V		6	
Наставник/ -ци		Проф. др Миле Деспотовић, ванредни професор; Доц.др Маријана Ковачевић; доц. др Верица Продановић; доц. др Јелена Владикић Машић; доц. др Мирјана Златковић Швенда					
Сарадник/ -ци		Наталија Хаџивуковић, виши асистент; Срђан Живановић, асистент; Бојана Томовић, клинички сарадник					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S ₀ ¹	
П	В	СП	П	АВ	СП	S ₀	
2	3	0	26	39	40	0,86	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 30+45+0=75			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 26+ 39 + 40=105				
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 75+ 105= 180 сати семестрално							
Исходи учења		По завршетку наставе из овог предмета студент ће бити оспособљен:					
		1. Да развије однос заснован на повјерењу са пацијентом, породицом и осталим члановима тима					
		2. Да користи различите технике комуникацијске у свом раду, потиче активну улогу пацијента у лијечењу, поштује пацијентово достојанство, право на приватност и систем вриједности, те да користи саморефлексију за даљи развој терапеутског односа;					
		3. Да користи знање, вјештине и способности свих чланова тима који учествују у спровођењу здравствене њега интернистичких болесника, како би пружио сигурну, ефикасну, ефективну и подједнаку његу пацијенту у расположивом времену, у складу са сестринским водичима лијечења и каталозима вјештина;					
		4. Да процени и прати најчешћа интернистичка обољења, користећи сестринске дијагностичке процедуре и терапијске интервенције;					
		5. Да процијени епидемиолошку ситуацију у одјељењима интерне медицине, и специјалистичким одјељењима интерне медицине, те да у складу са процијењеним стањем спроводи мјере превенције интрахоспиталних инфекција, у циљу унапређења и заштите здравља болесника и чланова тима;					
		6. Да идентификује задатке и обавезе медицинске сестре/техничара у интернистичким гранама, те да спроводи дијагностичке и терапијске процедуре на одјељењима и специјалистичким кабинетима интерне медицине;					
		7. Да едукује пацијента, породицу и друге чланове тима, развија и имплементира здравствене едукативне планове и материјале за учење;					
		8. Да демонстрира високе етичке стандарде и параметре квалитетне здравствене њега, које доприносе развоју тимске бриге за пацијента;					
		9. Да користи методе за прикупљања и анализу података у областима интерне медицине;					
		10. Да води одговарајућу сестринску медицинску документацију.					
Условљеност		Услов за полагање испита:положени сви испити друге године					
Наставне методе		Предавања,вјежбе, семинар, колоквиј					
Садржај предмета по седмицама		Предавања: 1. Основни симптоми и знаци болести: бол, главобоља, поремећај терморегулације, клиничка слика различитих здравствених стања интернистичких болесника.					

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = \frac{\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете}}{900 \text{ h}}$ – укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h/ укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h = _____. Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	<p>сомноленција, сопор, кома.</p> <p>Увод у садржај ЗН за интернистичке болеснике. Општи проблеми, заједничка обележја ЗН, знаци и симптоми интернистичких болесника, дефинисање сестринских дијагноза и колаборативних проблема, организација рада интернистичких тимова.</p> <p>2. Клиничке слике различитих здравствених стања интернистичких болесника. Здравствени проблеми по локализацијама, упознавање са медицинским дијагнозама и упознавање са клиничким случајевима појединачно.</p> <p>Систематско посматрање болесника, идентификација проблема и одређивање приоритета, обим и садржај ЗН за оболеле по интензитету здравствених тегоба.</p> <p>3. Алергологија. Основни појмови о алергији. Дијагностика и терапија следећих обољења и стања: алергијске болести са клиничком сликом анафилактичке реакције, алергијске болести дисајних путева, алергијске болести изазване лијековима, алергијске болести изазване храном.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, клинички случајеви, знаци и симптоми алерголошких болесника, обим и садржај ЗН, стандарди ЗН, едукација и ЗВ рад са оболелим.</p> <p>4. Пулмологија. Основе анатомије и функције органа за дисање. Дијагностика, терапија, епидемиологија, етиологија и клиничка слика обољења у пулмологији.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе оболелих, учешће сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, клинички случајеви, знаци и симптоми пулмолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН.</p> <p>Пулмологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: астма, хронична обструктивна болест плућа, пнеумонија, тромбоемболија, ТБЦ, карцином плућа. Стандарди ЗН, едукација, ЗВ рад код оболелих, здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>5. Кардиологија. Основе анатомије и функције крвотокног система. Дијагностика, терапија, епидемиологија, етиологија и клиничка слика обољења у пулмологији.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе оболелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми кардиолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН.</p> <p>Кардиологија.</p> <p>Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: ангине пекторис, инфаркта миокарда, декомпензације срца, инфективног ендокардитиса, кардиомиопатија, обољења срчаних залика и артеријске хипертензије. Стандарди ЗН, ургентно збрињавање кардиолошког болесника, едукација и ЗВ рад са оболелим као и здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>6. Ендокринологија. Основе анатомије и функције ендокринолошког система. Приступ испитивању особа са сумњом на ендокрину дисфункцију и испитивање функције појединих ендокринолошких жлијезда.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе оболелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми ендокринолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН за ове пацијенте.</p> <p>Ендокринологија.</p> <p>Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике: код обољења хипофизе, штитасте жлијезде (хипо и хипер функције), надбубрежне жлијезде, паратиреоидне, ендокриног панкреаса (дијабетес мелитус). Стандарди ЗН, едукација и ЗВ рад са оболелим као и здрав стил живота са новонасталом ситуацијом.</p> <p>7. Гастроентерологија. Основе анатомије и функције гастроинтестиналног система. Дијагностичке методе у испитивању оболелих од болести дигестивног система. Посебан осврт на ендоскопска испитивања. Дијагностика обољења јетре, жучи и жучних путева. Лијекови и терапијске процедуре у гастроентерологији.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе оболелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, знаци и симптоми гастроентеролошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>8. Гастроентерологија. Медицинске дијагнозе са карактеристикама клиничке слике код болести: једњака, желуца (улкус желуца и карцином), улцерозни колитис, Кронава болест, тумори цријева, панкреатитис, обољења билијарног система, цироза јетре. Стандарди ЗН, ургентно збрињавање гастроентеролошког болесника, едукација и ЗВ рад са оболелим.</p> <p>9. Хематологија. Основно о крви и хематопоезним органима. Основне карактеристике болести матичних ћелија, хематопоезе, анемија, леукемија, лимфома и мултиплот мијелома. Подјела поремећаја хемостазе и принципи њихове дијагностике.</p> <p>Обилежја ЗН, специфичне потребе оболелих, партиципација сестре у дијагностичким и</p>
--	--

	<p>терапијским процедурама, знаци и симптоми хематолошких обољења, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>10. Нефрологија. Основе анатомије и функције уrogenиталног система. Дијагностичке методе у нефрологији. Лијекови и терапијске процедуре у нефрологији. Обилежја ЗН, специфичне потребе обољелих, партиципација сестре у дијагностичким и терапијским процедурама, сестринске дијагнозе и колаборативни проблеми, обим и садржај ЗН код ових пацијената.</p> <p>11. Нефрологија. Основи епидемиологије, етиологије, клиничке слике код акутног оштећења бубрега, хроничне инсуфицијенције бубрега, гломерулонефритиса, инфекције мокраћних путева. Принципи лијечења дијализама и трансплантацијом бубрега.</p> <p>12. Систематско посматрање болесника и идентификација знака и симптома код нефролошког пацијента. Обим и садржај ЗН за обољеле по интензитету здравствених тегоба. Стандарди ЗН, ургентно збрињавања нефролошког болесника, едукација и ЗВ рад са обољелим.</p> <p>13. Реуматологија. Основни појмови о реуматским болестима, основне карактеристике системских болести везивног ткива (системски лупус, еритематодес, реуматоидни артритис), метаболичких болести локомоторног система (гихт, остеопороза), остеоартритиса.</p> <p>14. Принципи примјене терапије код интернистичких болесника, принципи његовања, дијетотерапија и евалуација пружених интервенција.</p> <p>15. Методологија рада у јединицама интензивне његе и у стерилним јединицама, организациони и стручно-методолошки стандарди ЗН , етички принципи у раду са обољелима, заштита особља и болесника, вођење документације.</p> <p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сестринска анамнеза и преглед болесника са обољењима обрађеним у теоретској настави. <ul style="list-style-type: none"> Сестринско учешће у реализацији дијагностичких и терапијских процедура и мониторинга обољелих на свим нивоима ЗН. Реализација ЗН. по стандардима и евалуација истих на крају реализације. Образовање и усавршавање медицинских сестара за рад у области интерне медицине. Вођење документације интернистичких болесника Општи (универзални) проблеми ЗН у интерној медицини: <ul style="list-style-type: none"> проблеми бола ограничена покретљивост болесника смањена отпорност организма пирексија поремећај оријентисаности болесника специфичности сестринских интервенција у терминалној фази болести ЗН у пулмологији. <ul style="list-style-type: none"> Посматрање болесника у пулмологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. Сестринске интервенције у дијагностици респираторних органа: лабораторијске анализе (најзначајнији параметри гасних анализа, анализе спутума-као главног дијагностичког материјала), кожне пробе (тестови на алергије), спирометрија, бронхопровокативни тестови, плеурална пункција и бронхоскопија (инвазивна метода). Сестринске интервенције у лијечењу болесника у пулмологији. <ul style="list-style-type: none"> Лијечење инхалацијом лијека. Терапија кисеоником (оксигенотерапија). Принципи његовања пулмолошких болесника код пнеумонија, туберкулозе, астме, ХОБП. Сестринске интервенције при анафилактичком шоку. ЗВ рад сестре у пулмологији. Едукационе и комуникационе вјештине. ЗН у кардиологији. <ul style="list-style-type: none"> Медицинска сестра у превенцији кардиоваскуларних обољења. Препознавање симптома и знака болести у циљу сагледавања потреба за ЗН кардиолошких пацијената. Сестринске интервенције у дијагностици (задаци сестре у снимању ЕКГ-а, анализа ЕКГ-а), холтер мониторинг, ергометрија, УЗ снимање срца (припрема
--	--

	<p>болесника, опреме, простора, документације за извођење поступака).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у терапијским процедурама. - Сестринске интервенције у хитним стањима у кардиологији (АИМ, хипертензивна криза). - Коронарна јединица: смјештај, опрема и тимски рад у коронарној јединици. - ЗВ рад медицинске сестре са кардиолошким болесником. Едукационе и комуникационе вјештине. <p>6. ЗН у ендокринологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у циљу сагледавања потреба за његом. - Сестринске интервенције у дијагностичким процедурама у ендокринологији. - Тестови супресије и тестови стимулације код ендокриних жлијезда. - Специфични тестови у дијагностици штитне жлијезде. - Испитивање функције ендокриног панкреаса (одређивање гликемије, ОГТ тест, и. в. ГТ тест, глукагонски тест). - Сестринске интервенције у лијечењу ендокринолошких болесника. - Дијабетес мелитус , врсте и апликација инсулина (пен бризгалице и инсулинска пумпа), акутне и хроничне компликације ДМ и сестринско учешће у ријешавању тих компликација. - ЗВ рад са дијабетесним болесником (едукација, самоконтрола гликемије, адекватна исхрана, физичка активност, редовна контрола стопала). <p>7. ЗН у хематологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у хематологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици (анализе крви, стерилна пункција, биопсија кости). - Припрема просторије, материјала, болесника и асистенција при извођењу ових процедура. - Вођење документације <p>8. Сестринске интервенције у лијечењу хематолошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у лијечењу болесника зрачењем (мјере заштите, могуће реакције организма на терапију зрачења). - Сестринске интервенције у лијечењу болесника хемотерапијом. - Припрема хемотерапеутика и припрема болесника, начин извођења хемотерапије и њене компликације. - ЗВ рад у хематологији. Едукационе и комуникационе вјештине. <p>9. ЗН у гастроентерологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у гастроентерологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици гастроентеролошких обољења. - Радиолошка снимања (нативни снимак и контрасна снимања), ендоскопија (горња и доња), лапараскопија, ЕРЦТ. - Припрема простора за рад, материјала и болесника при овим интервенцијама. - Тестови за испитивање функције егзокриног панкреаса и за испитивање јетре. <p>10. Сестринске интервенције у лијечењу хематолошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сестринске интервенције у лијечењу болесника зрачењем (мјере заштите, могуће реакције организма на терапију зрачења). - Сестринске интервенције у лијечењу болесника хемотерапијом. - Припрема хемотерапеутика и припрема болесника, начин извођења хемотерапије и њене компликације. - ЗВ рад у хематологији. Едукационе и комуникационе вјештине Сестринске интервенције у лијечењу гастроентеролошких болесника. <p>11. ЗН у гастроентерологији.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у гастроентерологији у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици гастроентеролошких обољења. - Радиолошка снимања (нативни снимак и контрасна снимања), ендоскопија (горња и доња), лапараскопија, ЕРЦТ. - Припрема простора за рад, материјала и болесника при овим интервенцијама. - Тестови за испитивање функције егзокриног панкреаса и за испитивање јетре. <p>12. Сестринске интервенције у лијечењу гастроентеролошких болесника.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Парентерална примјена лијекова.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Абдоминална пункција. - Трансфузија крви. - Сестринске интервенције код збирањавања, крварења у ГИТ-у. - Принципи његовања болесника и ЗВ рад сестре у гастроентерологији. 		
	13. ЗН у нефрологији. <ul style="list-style-type: none"> - Посматрање болесника у циљу сагледавања потреба за ЗН. - Сестринске интервенције у дијагностици нефролошких болесника. - Прикупљање узорак урина и чување за одређивање 24 часовног клиренса креатинина и укупних протеина у урину. - Радиолошка снимања бубрега. - Ултразвук бубрега. 		
	14. Сестринске интервенције у лијечењу нефролошких болесника. <ul style="list-style-type: none"> - Перитонеална дијализа. - Хемодијализа (организација рада и специфичности центра за хемодијализу). - Принципи његовања болесника у нефрологији. - ЗВ рад сестре у нефрологији. Едукационе и комуникационе вјештине. 		
	15. ЗН у реуматологији. <ul style="list-style-type: none"> - Специфичности анамнезе и прегледа реуматолошких болесника. - Дијагностичке методе у реуматологији (РТГ дијагностика, имунолошка дијагностика). - Принципи његовања болесника у реуматологији. - ЗВ рад сестре у реуматологији. Едукационе и комуникационе вјештине. 		
	Обавезна литература		
Аутор/ и		Назив публикације, издавач	Година
Љубица Ђукановић и сарадници.		Интерна медицина. Фоча: Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источном Сарајеву, I издање, 2011	2011
Мирјана Стаменовић.		Здравствена њега у интерној медицини 1 и 2. Ђуприја: Висока медицинска школа струковних студија Ђуприја, I издање, 2012	2012
Допунска литература			
Аутор/ и		Назив публикације, издавач	Година
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови
	Предиспитне обавезе		Проценат
	присуство предавањима/ вјежбама		20
	семинарски. рад		10
	колоквијум		20
	Завршни испит		
	тест		25
	усмени		25
УКУПНО			100
Датум овјере		15.09.2020.год (унијети задњи датум усвајања овог силабуса на сједници Вијећа)	